

Силабус дисципліни фармакологія

1. Загальна інформація	
Назва факультету	Медичний факультет № 2
Освітня програма (галузь, спеціальність, рівень вищої освіти, форма навчання)	22 Охорона здоров'я, 221 Стоматологія, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Навчальний рік	2023-2024
Назва дисципліни, код (електронна адреса на сайті ЛНМУ імені Данила Галицького)	Фармакологія, ОК17, https://new.meduniv.lviv.ua/kafedry/kafedra-farmakologiyi/
Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	Фармакології, м. Львів, вул. Пекарська, 52, т. +380322767821, e-mail Kaf_pharmacology@meduniv.lviv.ua
Керівник кафедри (контактний e-mail)	Проф. Піняжко О.Р., olehpinyazhko@gmail.com
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	2,3 курси
Семестр (семестр, у якому реалізується вивчення дисципліни)	4,5 семестри
Тип дисципліни/модулю (обов'язкова/вибіркова)	Обов'язкова дисципліна
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний e-mail)	Піняжко О.Р., д. м.н., проф., olehpinyazhko@gmail.com , Гаврилюк І.М., к.м.н., доц., iryna_havrylyuk@ukr.net , Іванків О.Л., к.м.н., доц., Oksanalvivna@gmail.com , Пошивак О., к.м.н., доц., olesya.poshyvak@gmail.com , Коропецька Н.Ю., к.м.н., ст. викл., nataliyakoropetska@gmail.com , olga.antoniv@ukr.net , Антонів О.І., к.б.н., ас. irynalvivnadyachok@gmail.com , Дячок І.Л., ас., Olya.semiyon@gmail.com , Семійон-Лучишин О.В., ас.
Erasmus так/ні (доступність дисципліни для студентів у рамках програми Erasmus+)	Ні
Особа, відповідальна за силабус (особа, якій слід надавати коментарі стосовно силабуса, контактний e-mail)	Іванків О.Л., Oksanalvivna@gmail.com
Кількість кредитів ECTS	6
Кількість годин (лекції/практичні заняття/самостійна робота студентів)	Лекції – 30 год., практичні заняття – 82 год., самостійна робота – 68 год.
Мова навчання	Українська

Інформація про консультації	Консультації проводяться згідно графіка викладачами кафедри за графіком.
-----------------------------	--

2. Коротка анотація до курсу

Навчальна дисципліна “Фармакологія”, вивчається відповідно до Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 22 “Охорона здоров'я” спеціальності 221 “Стоматологія” освітньої програми *магістра* стоматології. Вивчення фармакології здійснюється студентами стоматологічних факультетів впродовж IV – V семестрів 2 та 3 –го років навчання. Вивчення навчальної дисципліни здійснюється на 2,3 роках навчання. На вивчення навчальної дисципліни фармакологія надається загальна кількість годин 180 год. (112 год. – аудиторних, 68 год. – самостійної роботи студентів). Обсяг навчального навантаження студентів описаний у кредитах ECTS – залікових кредитах, які зараховуються студентами при успішному засвоєнні ними відповідного модулю (залікового кредиту).

**Опис навчальної дисципліни (анотація) “Фармакологія”
підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 “Охорона здоров'я”
спеціальності 221 “Стоматологія”**

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин, з них				Рік навчання	Вид контролю
	Всього	Аудиторних		СРС		
		Лекцій	Практичних занять			
Фармакологія <i>Розділів 6</i>	6,0 кредитів ECTS/ 180 год.	30	82	68	2,3 IV – V семестри	Залік, іспит
За семестрами						
<i>Розділів 1 -3</i>	3.0 кредити ECTS/ 90 год.	16	38	36	2, IV семестр	Залік
<i>Розділів 4-6</i>	3.0 кредити ECTS/ 90 год.	14	44	32	3, V семестр	Іспит

Примітка: 1 кредит ECTS – 30 год.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Фармакологія» є сукупність процесів, що виникають при взаємодії лікарських засобів (ЛЗ) з біологічними системами (організм людини чи експериментальних тварин); закономірності між хімічною будовою, фізико-

хімічними та квантовохімічними властивостями і фармакологічною дією ліків; застосування медикаментів для лікування хворих та з профілактичною метою. Фармакологія як навчальна дисципліна

- ґрунтується на вивченні студентами медичної біології, медичної фізики, медичної хімії, біологічної та біоорганічної хімії, нормальної та патологічної фізіології, латинської мови;

- закладає основи вивчення студентами клінічних дисциплін, що передбачає інтеграцію з цими дисциплінами та формування умінь застосування знань з фармакології в процесі подальшого навчання і у професійній діяльності

Організація навчального процесу здійснюється за кредитно-модульною системою відповідно до вимог Болонського процесу.

3. Мета і цілі курсу

1. Метою викладання навчальної дисципліни «Фармакологія» є формування у студентів теоретичних знань та набуття практичних навичок щодо основних принципів обґрунтування раціонального й безпечного для здоров'я людини застосування лікарських засобів з метою лікування та профілактики захворювань. Досягнення мети дозволить підготувати студентів до практичної діяльності, якісного виконання функціональних обов'язків, пов'язаних з раціональним вибором лікарських препаратів, самостійним складанням схем фармакотерапії та їх подальшим впровадженням.
2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Фармакологія» є надання студентам теоретичних знань щодо визначення групової належності лікарських засобів, їх фармакокінетики, фармакодинаміки, проявів можливої побічної дії, симптомів передозування, мір, що запобігають виникненню та сприяють усуненню небажаних реакцій, головних показань до призначення і взаємодії з іншими медикаментами та набуття практичних навичок виписування рецептів на препарати у різних лікарських формах.
3. Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна «Фармакологія» забезпечує набуття студентами таких компетентностей:

ЗК.1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК.2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК.3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК.4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК.5. Здатність спілкуватися англійською мовою.

ЗК.6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК.7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК.11. Здатність працювати в команді.

ЗК.12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ФК.1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК.2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.

ФК.3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.

ФК.4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань

органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лищевої області.

ФК.5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лищевої області.

ФК.6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лищевої області.

ФК.7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лищевої області з супутніми соматичними захворюваннями.

ФК.10. Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів.

ФК.17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.

ФК.18. Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.

4. Пререквізити курсу

Успішне навчання та опанування компетентностей з дисципліни «Фармакологія» базується на знаннях, одержаних при вивченні перелічених дисциплін:

1. Біоорганічна хімія
2. Біологічна хімія
3. Біологія
4. Біофізика
5. Фізіологія

5. Програмні результати навчання

Список результатів навчання

Код результату навчання	Зміст результату навчання	Посилання на код матриці компетентностей
ПР6	Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.	ЗК.1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК.2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК.3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності. ЗК.6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК.7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК.11.Здатність працювати в команді. ЗК.12.Прагнення до збереження навколишнього середовища. ФК.1.Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані. ФК.2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень. ФК.3. Спроможність

		<p>діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.</p> <p>ФК.4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.</p> <p>ФК.17.Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.</p>
ПР7	<p>Аналізувати епідеміо-логічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та не-медикаментозної про-філактики стоматологічних захворювань.</p>	<p>ЗК.1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК.2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК.3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.</p> <p>ЗК.6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК.7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК.11.Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК.12.Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ФК.1.Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.</p> <p>ФК.2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.</p> <p>ФК.3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.</p> <p>ФК.4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.</p> <p>ФК.17.Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.</p>
ПР8	<p>Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматоло-</p>	<p>ЗК.1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p>

	<p>гічного захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами</p>	<p>ЗК.2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК.3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.</p> <p>ЗК.6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК.7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК.11.Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК.12.Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ФК.1.Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.</p> <p>ФК.2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.</p> <p>ФК.3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.</p> <p>ФК.4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.</p> <p>ФК.5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.</p> <p>ФК.6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.</p> <p>ФК.7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.</p> <p>ФК.17.Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.</p>
--	---	--

<p>ПР9</p>	<p>Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань (за списком 2) на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами</p>	<p>ЗК.1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК.2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК.3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності. ЗК.6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК.7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК.11.Здатність працювати в команді. ЗК.12.Прагнення до збереження навколишнього середовища. ФК.1.Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані. ФК.2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень. ФК.3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани. ФК.4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області. ФК.5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області. ФК.6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області. ФК.7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями. ФК.17.Спроможність до правового</p>
------------	---	---

		забезпечення власної професійної діяльності.
ПР10	Визначати тактику ведення стоматолог-гічного пацієнта при соматичній патології (за списком 3) шляхом прийняття обґрунто-ваного рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	<p>ЗК.1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК.2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК.3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.</p> <p>ЗК.6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК.7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ФК.4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.</p> <p>ФК.5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.</p> <p>ФК.6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.</p> <p>ФК.7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.</p> <p>ФК.17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.</p>
ПР16	Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.	<p>ЗК.1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК.2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК.3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.</p> <p>ЗК.4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так письмово.</p> <p>ЗК.5. Здатність спілкуватися англійською мовою.</p>

		<p>ЗК.6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК.7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК.11.Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК.12.Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p>
ПР17	Дотримуватися здоро-вого способу життя, користуватися прийо-мами саморегуляції та самоконтролю	<p>ЗК.1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК.2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК.3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.</p> <p>ЗК.6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК.7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК.11.Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК.12.Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ФК.10.Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів.</p> <p>ФК.17.Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.</p>
ПР20	Організувати необ-хідний рівень інди-відуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.	<p>ЗК.1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК.2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК.3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.</p> <p>ЗК.4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так письмово.</p> <p>ЗК.5. Здатність спілкуватися англійською мовою.</p> <p>ЗК.6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК.7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК.11.Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК.12.Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p>

		<p>ФК.10.Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів.</p> <p>ФК.17.Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.</p> <p>ФК.18.Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.</p>
Зн-1	сучасні класифікації лікарських засобів	
Зн-2	основні фармакокінетичні та фармакодинамічні властивості фармакологічних груп засобів	
Зн-3	основні покази до застосування препаратів	
Зн-4	принципи взаємодії медикаментозних засобів	
Зн-5	основні види побічної дії препаратів та їх наслідки	
Зн-6	основні симптоми передозування препаратів	
Зн-7	структуру рецепта та правила виписування рецептів	
Ум-1	використовувати сучасні класифікації препаратів	
Ум-2	застосовувати набуті знання щодо фармакокінетичних та фармакодинамічних властивостей ліків під час їх призначення для певних патологічних станів	
Ум-3	застосовувати набуті знання під час вибору показів до призначення лікарських засобів	
Ум-4	Аналізувати взаємодію ліків	
Ум-5	інтерпретувати виникнення побічних ефектів препаратів та принципи їх корекції	
Ум-6	Застосувати алгоритм допомоги пацієнтам при гострому отруєнні лікарськими засобами	
Ум-7	застосовувати знання з рецептури для виписування рецептів на препарати в кожному окремому випадку	
К-1	Здатність до визначення групової належності лікарських засобів згідно сучасних класифікацій	
К-2	Здатність визначати та аналізувати фармакодинаміку і фармакокінетику лікарських препаратів	
К-3	Здатність пояснювати та обґрунтовувати головні покази до призначення, адекватні лікарські форми та шляхи введення медикаментозних засобів	
К-4	Здатність визначати можливу взаємодію медикаментозних засобів та передбачати її наслідки	
К-5	Здатність визначати прояви можливої побічної дії та симптоми передозування, методи їх попередження та лікування	
К-6	Здатність створювати алгоритм допомоги пацієнтам при гострому отруєнні лікарськими засобами; розуміти можливість застосування антидотів у кожному конкретному випадку	
АВ-1	Нести відповідальність за грамотність у професійному спілкуванні	
АВ-2	Нести відповідальність за грамотну фармакологічну характеристику лікарських засобів. Пояснювати залежність дії лікарських засобів від особливостей фармакокінетики пацієнтів різного віку, супутніх захворювань та їх терапії	
АВ-3	Нести відповідальність за якість призначення лікарських засобів	
АВ-4	Нести відповідальність за правильну інтерпретацію взаємодії призначених ліків	
АВ-5	Нести відповідальність за правильну інтерпретацію виникнення побічних ефектів організму людини та принципи їх корекції	
АВ-6	Нести відповідальність за правильний алгоритм допомоги хворим при гострих отруєннях лікарськими засобами	
АВ-7	Нести відповідальність за правильне виписування рецептів, враховуючи лікарську форму, шлях введення, залежно від патологічного стану хворого та супутніх захворювань	
6. Формат і обсяг курсу		
Формат курсу (вказіть очний, або заочний)		Формат – очний.

	<p>На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин (6 кредитів ECTS), з них 30 години лекцій, 82 годин практичних занять і 68 годин самостійної роботи. Програма структурована на розділи, теми.</p> <p>Фармакологія як дисципліна структурована на 6 розділів:</p> <p>Розділ 1: “Лікарська рецептура. Загальна фармакологія.”</p> <p>Розділ 2: “Фармакологія засобів, що впливають на периферійну нервову систему”.</p> <p>Розділ 3: “Фармакологія засобів, що впливають на центральну нервову систему.”</p> <p>Розділ 4: “Фармакологія засобів, що впливають на обмін речовин, запалення, імунні процеси.”</p> <p>Розділ 5: “Фармакологія засобів, що впливають на системи виконавчих органів.”</p> <p>Розділ 6: “Фармакологія хіміотерапевтичних засобів. Принципи лікування гострих медикаментозних отруень.”</p>
--	--

Вид занять	Кількість годин	Кількість груп
Лекції	30	9
практичні	82	9
Самостійні	68	9

7. Тематика та зміст курсу

Код виду занять	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладач
Л-1	Вступ до фарма-кології. Основні принципи фармакокінетики та фармако-динаміки.	Всмоктування, розподіл, біотрансформація, елімінація ліків. Основні механізми дії діків.	Зн-2 Ум-2 К-2	проф. Піняжко О.Р.; доц.. Іванків О.Л. доц. Гаврилюк І.М.;
Л-2	Фармакологія засобів, що впливають на холінергічну передачу імпульсів. Холіноміетики. Антихолінестеразні засоби.	Загальна характеристика М,Н-холіноміметиків прямої дії, М-холіноміметиків, Н-холіноміметиків, антихолінестеразних засобів.	Зн-1-6 Ум- 1-6 К-1-6	проф. Піняжко О.Р.; доц. Гаврилюк І.М.; доц.. Іванків О.Л.
Л-3	Фармакологія засобів,	Особливості фармакологічної	Зн-1-6	проф.

	що впливають на холінергічну передачу імпульсів. Холіноблокатори. Гангліоблокатори. Міорелаксанти.	дії М-холіноблокаторів, гангліоблокаторів, міорелаксантів	Ум- 1-6 К-1-6	Піняжко О.Р.; доц.. Іванків О.Л. доц. Гаврилюк І.М.;
Л-4	Фармакологія засобів, що впливають на адренорецептори (адреноміметики).	Особливості фармакологічної дії альфа, бета-адреноміметиків, альфа-адреноміметиків, бета-адреноміметиків, адреноміметиків непрямої дії	Зн-1-5 Ум- 1-5 К-1-5	проф. Піняжко О.Р.; доц.. Іванків О.Л. доц. Гаврилюк І.М.; ст..викл. Коропецька Н.Ю.
Л-5	Фармакологія засобів, що впливають на адренорецептори, (адреноблокатори, симпатолітики).	Особливості фармакологічної дії та застосування альфа-адреноблокаторів, бета-адреноблокаторів, альфа, бета-адреноблокаторів, адреноблокаторів непрямої дії	Зн-1-5 Ум- 1-5 К-1-5	Проф.. Піняжко О.Р.; доц.. Іванків О.Л. доц. Гаврилюк І.М.;
Л-6	Наркотичні та ненаркотичні анальгетики.	Порівняльна характеристика опіоїдних анальгетиків та анальгетиків антипіретиків (НПЗЗ)	Зн-1-6 Ум- 1-6 К-1-6	Проф.. Піняжко О.Р.; доц.. Іванків О.Л. доц. Гаврилюк І.М.; ст..викл. Коропецька Н.Ю.
Л-7	Фармакологія протизапальних засобів, протиалергійних, імунотропних засобів	Особливості фармакологічної дії протизапальних засобів, протиалергійних, імунотропних засобів	Зн-1-6 Ум- 1-6 К-1-6	Проф.. Піняжко О.Р.; доц.. Іванків О.Л. доц. Гаврилюк І.М.;
Л-8	Фармакологія засобів, які впливають на серцево-судинну систему.	Позитивні інотропні засоби. Особливості фармакологічної дії. Роль в лікуванні серцевої недостатності. Загальна характеристика антиангінальних та анти	Зн-1-6 Ум- 1-6 К-1-6	Проф.. Піняжко О.Р.; доц.. Іванків О.Л. доц.

		аритмічних препаратів		Гаврилюк І.М.;
Л-9	Фармакологія засобів, що впливають на систему крові	Особливості фармакологічної дії засобів, що впливають на гемокоагуляцію, агрегацію тромбоцитів на фібриноліз. Їх роль в лікуванні та профілактиці тромбозу та кровотеч.	Зн-1-6 Ум- 1-6 К-1-6	Проф.. Піняжко О.Р.; доц.. Іванків О.Л. доц. Гаврилюк І.М.;
Л-10	Антигіпертензивні лікарські засоби. Лікарські засоби, що впливають на міометрій та функції нирок.	Порівняльна характеристика основних груп антигіпертензивних засобів. Особливості фармакологічної дії діуретиків.	Зн-1-5 Ум- 1-5 К-1-5	Проф.. Піняжко О.Р.; доц.. Іванків О.Л. доц. Гаврилюк І.М.; ст..викл. Коропецька Н.Ю.
Л-11	Лікарські засоби, що впливають на функцію органів травлення.	Класифікація препаратів. Особливості фармакологічної дії засобів, що застосовуються в лікуванні пептичної виразки.	Зн-1-5 Ум- 1-5 К-1-5	Проф.. Піняжко О.Р.; доц.. Іванків О.Л. доц. Гаврилюк І.М.; ст..викл. Коропецька Н.Ю.
Л-12	Принципи хіміотерапії. Антисептичні та дезінфікуючі лікарські засоби. Синтетичні антибактеріальні засоби: сульфаніламідні засоби, хіноліни.	Принципи застосування хіміотерапевтичних засобів та їх значення в лікуванні інфекційних захворювань. Фармакологія сульфаніламідів та фторхінолонів.	Зн-1-5 Ум- 1-5 К-1-5	Проф.. Піняжко О.Р.; доц.. Іванків О.Л. доц. Гаврилюк І.М.;
Л-13	Фармакологія антибіотиків	Особливості фармакологічної дії пеніцилінів, цефалоспоринів, карбапенемів, монобактамів, глікопептидів. Особливості фармакологічної дії та застосування тетрациклінів, аміноглікозидів, макролідів, лінкозамідів, хлорамфеніколу,	Зн-1-5 Ум- 1-5 К-1-5	Проф.. Піняжко О.Р.; доц.. Іванків О.Л. доц. Гаврилюк І.М.;

		поліміксинів.		
Л-14	Фармакологія протитуберкульозних та протигрибкових засобів.	Принципи хіміотерапії туберкульозу. Протитуберкульозні засоби I та II ряду. Фармакологія протигрибкових препаратів.	Зн-1-5 Ум- 1-5 К-1-5	Проф.. Піняжко О.Р.; доц.. Іванків О.Л. доц. Гаврилюк І.М.;
Л-15	Принципи лікування гострих медикаментозних отруень	Основні підходи до лікування гострих медикаментозних отруень. Антидотна терапія.	Зн-1-5 Ум- 1-5 К-1-5	Проф.. Піняжко О.Р.; доц.. Іванків О.Л. доц. Гаврилюк І.М.;
П-1	Закон України „Про лікарські засоби”. Введення в лікарську рецептуру. Тверді лікарські форми.	Рецепт: структура та правила виписування рецептів. Тверді форми ліків (порошки, присипки, таблетки, капсули, кахети, глосети, пастилки, карамелі, драже, мікродраже, спансули, гранули, супозиторії).	Зн-7 Ум-7 АВ-7	Піняжко. О.Р., Іванків О.Л., Гаврилюк І.М.,
П-2	М'які лікарські форми. Рідкі лікарські форми (витяжки з рослин).	М'які лікарські форми (мазі, пасти, лініменти). Рідкі медикаментозні форми (настоянки, рідкі екстракти, вивари, настої, мікстури). Переваги, недоліки. Правила виписування, особливості застосування.	Зн-7 Ум-7 АВ-7	Чикайло І.П., Коропець ка Н.Ю.,
П-3	Рідкі лікарські форми .	Рідкі лікарські форми (краплі всередину, очні краплі, краплі у ніс та вушні). Розчини для зовнішнього та внутрішнього застосування. Розчини для ін'єкцій. Переваги, недоліки. Правила виписування, особливості застосування.	Зн-7 Ум-7 АВ-7	Пошивак О.Б., Кузьмінов О.Б., Антонів О.І.,
П-4	Контрольна робота з лікарської рецептури	Перевірка практичних навичок із загальної лікарської рецептури	Зн-7 Ум-7 АВ-7	Дячок І.Л., Семійон О.В.,
П-5	Основні закономірності фармакокінетики	Всмоктування, розподіл, біотрансформація, виведення ліків. Шляхи введення ліків.	Зн-2 Ум-2 К-2 АВ-2	Лісняк О.І.
П-6	Основні закономірності фармакодинаміки	Механізми дії ліків. Види фармакологічної дії ліків. Дози.	Зн-2 Ум-2 К-2 АВ-2	
П-7	Анестезуючі, в'ядучі, обволікаючі,	Класифікація засобів, що діють на аферентну іннервацію. Механізми дії	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6	

	адсорбуючі, подразнювальні лікарські засоби	Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	АВ-1-7	
П-8	Лікарські засоби, що впливають на передачу збудження в холінергічних синапсах. м-, н- холіноміетики. м-, н-холіноблокатори. Антихолінестеразні лікарські засоби. м-холіноміетики та м-холінобло-катори.	Класифікація холіноміетиків. Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти Отруєння ФОС: симптоми, невідкладна допомога	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
П-9	Лікарські засоби, що впливають на передачу збудження в холінергічних синапсах. н-холіноміетики. н-холіноблоблокатори (гангліоблокатори, міорелаксанти).	Класифікація холіноблокаторів. Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти Отруєння атропіном: симптоми, невідкладна допомога Шляхи усунення ефектів міорелаксантів	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
П-10	Лікарські засоби, що впливають на передачу збудження в адренергічних синапсах. Адреноміетики, симпатоміетики.	Класифікація адренометиків. Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Значення при наданні допомоги при невідкладних станах. Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
П-11	Лікарські засоби, що впливають на передачу збудження в адренергічних синапсах. Антиадренергічні лікарські засоби, симпатолітики.	Класифікація адреноблокаторів Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Значення в лікуванні серцево-судинної патології Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
П-12	Підсумковий контроль по темі: “Засоби, що діють на аферентну та еферентну інервацію”.	Контроль практичних навичок з виписування рецептів та вміння раціонального вибору лікарських засобів з метою фармакологічної корекції функції периферичної нервової	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	

		системи	
П-13	Засоби для наркозу. Фармакологія і токсикологія етилового спирту та препарати для лікування алкоголізму.	Класифікація наркозних засобів. Фармакологічні ефекти засобів для наркозу. Метаболізм, застосування наркозних засобів та спирту етилового. Побічні ефекти спирту етилового. Засоби для лікування алкоголізму	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7
П-14	Снодійні, протиепілептичні, протипаркінсонічні лікарські засоби. Засоби для профілактики та лікування розсіяного склерозу.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти Невідкладна допомога при отруєнні снодійними засобами та метанолом.	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7
П-15	Фармакологія наркотичних анальгетиків	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти Невідкладна допомога при отруєнні	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7
П-16	Фармакологія ненаркотичних анальгетиків	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти Симптоми передозування парацетамолу та аспірину та невідкладна допомога при отруєнні	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7
П-17	Антипсихотичні, анксиолітичні, седативні засоби.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти Симптоми передозування та невідкладна допомога	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7
П-18	Антидепресанти, психомоторні стимулятори. Лікарські засоби, що впливають на кровообіг мозку. Аналептики. Ноот-ропні	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти Симптоми передозування та	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7

	лікарські засоби.	невідкладна допомога		
П-19	Підсумкове заняття: Лікарські засоби, що впливають на периферійну і центральну нервову системи	Контроль практичних навичок з виписування рецептів та вміння раціонального вибору лікарських засобів з метою фармакологічної корекції функції центральної нервової системи	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
П-20	Фармакологія водорозчинних та жиророзчинних вітамінних препаратів, ретиноїди та їх застосування в медичній практиці. Фармакологія ферментних лікарських засобів, інгібіторів ферментів та амінокислот.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Покази до застосування Побічні ефекти Симптоми передозування та невідкладна допомога при цьому	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
П-21	Гормональні лікарські засоби, їх синтетичні замінники та антагоністи. Засоби для лікування та профілактики остеопорозу.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти Симптоми передозування та невідкладна допомога	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
П-22	Протизапальні лікарські засоби. Протиалергічні, імуотропні лікарські засоби.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти Симптоми передозування та невідкладна допомога при отруєнні	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
П-23	Кардіотонічні лікарські засоби. Серцеві глікозиди, протиаритмічні лікарські засоби	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти Симптоми передозування серцевих глікозидів та невідкладна допомога при отруєнні	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
П-24	Лікарські засоби, що використовуються для лікування хворих	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6	

	на ішемічну хворобу серця, гіполіпідемічні лікарські засоби.	Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	АВ-1-7	
П-25	Антигіпертензивні лікарські засоби. Ангіопротектори.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
П-26	Лікарські засоби, що впливають на міометрій та функції нирок.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
П-27	Лікарські засоби, що впливають на систему крові. Антиагреганти. Флеботропні лікарські засоби.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Значення в лікуванні й профілактиці тромбозу та кровотеч. Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
П-28	Лікарські засоби, що впливають на функцію органів травлення.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
П-29	Лікарські засоби, що впливають на функцію органів дихання.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
П-30	Антисептичні та дезінфікуючі лікарські засоби. Синтетичні антибактеріальні засоби: сульфаніламідні засоби, хіноліни.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
П-31	Фармакологія антибіотиків. Принципи раціональної хіміотерапії. Антибіотики-інгібітори синтезу клітинної стінки.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
П-32	Фармакологія ан-	Класифікація	Зн-1-7	

	тибіотиків. Принципи раціональної хіміо-терапії. Антибіотики-інгібітори синтезу білка.	Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
П-33	Протитуберкульозні засоби. Протимікозні лікарські засоби.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
П-34	Протигельмінтні препарати. Проти-протозойні лікарські засоби.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
П-35	Фармакологія проти-вірусних, проти пухлинних лікарських засобів.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
П-36	Принципи лікування гострих отруєнь. Принципи антидотної терапії. Фармакологія антидотних засобів.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-5-6 Ум- 5-6 К-5-6 АВ-5-6	
СРС-1	Види доз. Широта терапевтичної дії ліків. Значення залежності «концентрація (доза)– ефект » у фармакології.	Основні види доз	Зн-2 Ум-2 К-2	Піняжко. О.Р., Іванків О.Л.,
СРС-2	Залежність фармакотерапевтичного ефекту ліків від властивостей медикаментозних засобів і умов їхнього застосування.	Вида взаємодії ліків Синергізм ліків Антагонізм ліків Несумісність ліків	Зн-4 Ум-4 К-4 АВ-4	Гаврилюк І.М., Чикайло І.П., Коропець ка Н.Ю.,
СРС-3	Біотрансформація ліків у печінці. Індуктори та інгібітори цитохрому Р-450 та їх значення у клінічній практиці.	Основні етапи та реакції біотрансформації ліків у печінці Медикаментозні засоби, які є індукторами або інгібіторами цитохрому Р-450 та наслідки їх застосування	Зн-2 Ум-2 К-2 АВ-2	Пошивак О.Б., Кузьмінов О.Б., Антонів О.І.,

				Дячок І.Л., Семійон О.В., Лісняк О.І.
СРС-4	Взаємодія медикаментозних засобів.	Вида взаємодії ліків Синергізм ліків Антагонізм ліків Несумісність ліків	Зн-4 Ум-4 К-4 АВ-4	
СРС-5	Побічна дія препаратів. Явища, які виникають при повторному застосуванні ліків.	Види небажаної побічної дії ліків та шляхи запобігання цим ефектам Можливі наслідки тривалого застосування ліків.	Зн-2 Ум-2 К-2 АВ-2	
СРС-6	Фармакогенетика.	Значення генетичного поліморфізму та його вплив на фармакокінетику та фармакодинаміку ліків	Зн-2 Ум-2 К-2 АВ-2	
СРС-7	Токсикологія нікотину. Шляхи боротьби з палінням тютю- ну. Токсикологія фос- форорганічних засобів. Принципи невідкладної допомоги при отруєнні ФОС.	Особливості токсичної дії нікотину Сучасні засоби для лікування тютюнової залежності Особливості токсичної дії ФОС Отруєння ФОС: симптоми та невідкладна допомога	Зн-5-6 Ум-5-6 К- 5-6 АВ-5- 6	
СРС-8	Медикаментозна за- лежність, що виникає до наркотичних аналь- гетиків, її прояви та методи лікування. Наркоманія як соці- ально-біологічна про- блема.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
СРС-9	Анаболічні стероїди. Гормональні контра- цептивні засоби.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
СРС-10	Препарати гормонів гіпофізу та їх антагоністи.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	

		Покази до застосування Побічні ефекти		
СРС-11	Мікроелементи, їхня біологічна роль та застосування у клінічній практиці.	Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
СРС-12	Засоби, що діють на імунні процеси.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
СРС-13	Протиподагричні засоби.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
СРС-14	Антиоксиданти.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
СРС-15	Гіпертензивні медикаментозні засоби.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
СРС-16	Кардіотонічні засоби не глікозидної будови.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
СРС-17	Гіполіпідемічні засоби.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
СРС-18	Плазмозамінні засоби. Засоби для корекції кислотно-основного стану організму.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
СРС-19	Ферменти. Системна	Класифікація	Зн-1-7	

	ензимотерапія. Анти-ферменти.	Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
СРС-20	Гепатопротектори. Жовчогінні препарати. Протидіарейні препарати. Засоби для лікування дисбактеріозу.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
СРС-21	Антисептичні та дезінфікуючі засоби.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
СРС-22	Основні принципи хіміотерапії.	Принципи застосування хіміотерапевтичних засобів з метою лікування інфекційних захворювань	Зн-3 Ум-3 К-3 АВ-3	
СРС-23	Принципи комбінованого застосування антибіотиків.	Цілі застосування комбінацій хіміотерапевтичних засобів. Основні підходи до вибору препаратів для комбінованої хіміотерапії	Зн-3-4 Ум-3-4 К-3-4 АВ-3-4	
СРС-24	Механізми розвитку резистентності мікроорганізмів до хіміотерапевтичних засобів.	Найбільш поширені механізми розвитку резистентності збудників до хіміотерапевтичних препаратів. Основні шляхи запобігання розвитку резистентності	Зн-5 Ум-5 К-5 АВ-5	
СРС-25	Фармакологія проти сифілітичних препаратів.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
СРС-26	Фармакологія простималерійних препаратів та принципів їхнього застосування.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
СРС-27	Фармакологія медикаментозних засобів для лікування лейшманіозу	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	

		Побічні ефекти		
СРС-28	Фармакологія засобів для лікування хламідіозу	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
СРС-29	Фармакологія медикаментозних засобів для лікування токсоплазмозу.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
СРС-30	Фармакологія антидотних засобів. Принципи антидотної терапії.			
СРС-31	Радіопротектори	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
СРС-32	Фармакологія кислот, лугів, солей лужноземельних металів.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
СРС-33	Стимулятори метаболізму, регенерації, імунітету	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	
СРС-34	Засоби, що вико ристовуються при гнійно-некротичних процесах та у щелепно-лицевій ділянці.	Класифікація Механізми дії Фармакологічні ефекти Порівняльна характеристика препаратів Покази до застосування Побічні ефекти	Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	

У лекційному курсі висвітлюються проблемні питання відповідних розділів фармакології – історія фармакології, сучасні досягнення фармакологічної науки, залежність дії препаратів від хімічної структури та інших факторів, особливості їх фармакокінетики і фармакодинаміки, сучасні механізми дії, показання до застосування, побічні ефекти, симптоми передозування, допомога при отруєнні.

Методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладу. Реалізація цього здійснюється із використанням мультимедійних презентацій.

Методи навчання на практичних заняттях: словесні; наочні; практичні, пояснювально-

ілюстративний метод, методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності, інтерактивні методи: «Мозковий штурм», «Метод конкурентних груп», «Метод кейсів».

Практичні заняття передбачають:

1. Визначення студентами самостійно приналежності лікарських засобів до певної фармакологічної групи із застосуванням сучасних класифікацій.
2. Трактуювання студентами фармакокінетичних параметрів лікарських засобів
3. Опрацювання студентами фармакодинамічних характеристик лікарських препаратів, пояснення та трактування механізмів дії препаратів із врахуванням сучасних фармакологічних, біохімічних, гістологічних знань.
4. Опрацювання студентами самостійно основних фармакологічних ефектів лікарських засобів. Визначення основних побічних ефектів та шляхів і методів їх запобігання та усунення.
5. Встановлення студентами основних показів до застосування лікарських засобів. Обґрунтування раціонального вибору препарату, дози, шляху введення в залежності від патології, віку, стану хворого.
6. Встановлення симптомів передозування лікарських засобів та розробка алгоритму невідкладної допомоги при отруєнні.
7. Визначення механізмів взаємодії медикаментозних засобів та її наслідків
8. Формування практичних навичок студентів щодо виписування рецептів на препарати у різних лікарських формах.
8. Підготовка до ліцензійного іспиту «Крок-1».
7. Вирішення ситуаційних задач клінічного спрямування, що базується на знанні та вмінні інтерпретувати основні фізико-хімічні властивості препаратів, механізми дії препаратів, фармакологічні ефекти та симптоми передозування.

Самостійна робота студентів передбачає опрацювання навчально-методичної літератури, ілюстративного матеріалу (табличний та відео фонд кафедри), інтернет-ресурсів.

СРС включає заповнення робочих зошитів; підготовку до ліцензійного іспиту «Крок-1»; вирішення ситуаційних задач.

Методи навчання: наочні; практичні, пояснювально-ілюстративний метод, методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

8. Верифікація результатів навчання

Поточний контроль

Засвоєння теми контролюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей.

Контроль практичних навичок реалізується на основі виписування рецептів на певні лікарські препарати, вмінню визначити фармакологічну групу препарату, а також вказання механізму дії, основних фармакологічних ефектів та показів до застосування препарату.

Береться до уваги також вказання побічних дій та шляхи корекції щодо їх запобігання.

Оцінювання здійснюється шляхом безпосереднього контролю викладачем виконання навичок студентом, а також із використанням ілюстрованих тестів.

На кожному практичному занятті знання студентів оцінюють за чотирибальною системою (“5”, “4”, “3”, “2”) згідно з критеріями оцінювання поточної діяльності студента.

Розрахунок кількості балів за поточну діяльність загалом за дисципліну проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою за кожне практичне заняття під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \text{СА} * 120$$

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну діяльність при вивченні дисципліни, дорівнює 72 бали.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну діяльність при вивченні дисципліни, дорівнює 120 балів.

Оцінювання самостійної роботи студента

Матеріал для самостійної роботи студентів, який передбачений в темі практичного заняття одночасно із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться на самостійне опрацювання і не входять до тем аудиторних навчальних занять, здійснюється під час підсумкового контролю (екзамену).

Код результату навчання	Код виду занять	Спосіб верифікації результатів навчання	Критерії зарахування
Зн-1-7 Ум- 1-7 К-1-6 АВ-1-7	П - 1- 35, СРС – 1- 35	Для поточного контролю знань студентів використовуються тестові завдання за темою заняття (в тому числі тести із кількома правильними відповідями), теоретичні питання, які включають питання з лекційного курсу та питання із самостійної роботи; ситуаційні задачі (з 3-ма запитаннями); завдання для контролю практичних навичок з виписування рецептів відповідно до теми заняття. Оцінювання тестових завдань: Відмінно (“5”) – Студент правильно відповідає на 90-100% тестів. Добре (“4”) – Студент правильно відповів на 71-89% тестів. Задовільно (“3”) – Студент правильно відповів на 60-70% тестів. Незадовільно (“2”) – Студент відповів на менше, ніж 60% тестів. Оцінювання практичної навички: «5» - рецепт виписаний правильно відповідь повна; «4» - рецепт виписаний з 2-3 незначними помилками; «3» - рецепт виписаний з 1	Відмінно (“5”) – Студент правильно відповідає на 90-100% тестів. Правильно, чітко, логічно і повно відповідає на усі питання. Може тісно пов’язати теорію і практику, правильно демонструє виконання практичних навичок. Вирішує ситуаційні задачі підвищеної складності, вміє узагальнювати матеріал, володіє методами дослідження в обсязі, необхідному для діяльності лікаря. Добре (“4”) – Студент правильно відповів на 71-89% тестів. Правильно і за суттю відповів на питання. Демонструє виконання практичних навичок. Правильно використовує теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Вміє вирішувати легкі і середньої складності ситуаційні задачі. Володіє необхідними практичними навиками і прийомами їх виконання в обсязі, що перевищує необхідний мінімум. Задовільно (“3”) – Студент правильно відповів на 60-70% тестів. Неповно, за допомогою додаткових питань, відповідає на питання. Не може самостійно побудувати чітку,

		<p>значною, грубою помилкою або більше, ніж 3-ма незначними помилками. «2» - рецепт виписаний зовсім неправильно або з 2 і більше грубими помилками. Оцінювання теоретичного питання: «5» - відповідь правильна, повна «4» - відповідь правильна, неповна «3» - відповідь з помилками, неповна «2» - відповідь не по суті, нелогічна Оцінювання ситуаційної задачі: «5» - правильні, повні відповіді на всі запитання «4» - правильні, повні відповіді на два запитання «3» - правильна, повна відповідь на одне запитання «2» - відповіді на всі запитання неправильні або відсутні.</p>	<p>логічну відповідь. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок студент робить помилки. Студент вирішує лише найлегші задачі, володіє лише обов'язковим мінімумом методів дослідження. Незадовільно («2») – Студент відповів на менше, ніж 60% тестів. Не знає матеріалу поточної теми, не може побудувати логічну відповідь, не відповідає на додаткові запитання, не розуміє матеріалу. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок робить значні, грубі помилки</p>
--	--	---	--

Підсумковий контроль

Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру/ екзамен – 60%/40% за 200-бальною шкалою	
Шкали оцінювання	традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS	
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент відвідав усі практичні (лабораторні, семінарські) заняття і отримав не менше, ніж 120 балів за поточну успішність	
Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування
Залік	Мають бути зараховані усі теми, винесені на поточний контроль. Оцінки з 4-ри бальної шкали конвертуються у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою відповідно до Положення «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності студентів»	<i>Максимальна кількість балів - 200. Мінімальна кількість балів- 120</i>

Критерії оцінювання екзамену

До екзамену допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, відпрацювали усі навчальні заняття та при вивченні дисципліни набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

<p>Екзамен</p> <p>Максимальна кількість балів підсумкового контролю (екзамену) дорівнює 80.</p> <p>Екзамен складено – студент набрав 50 і більше балів.</p> <p>Екзамен не складено – студент набрав менше 50 балів.</p> <p>Кількість балів, що присвоюються студентам при завершенні дисципліни, вираховується як сума балів за поточну навчальну діяльність і балів за підсумковий контроль (екзамен)</p>	<p>Порядок і методика проведення підсумкового контролю / усіх його етапів</p> <p>Екзамен складається із таких етапів:</p> <p>I етап – письмова відповідь на тестові завдання формату А (бланковий або комп'ютерний тестовий контроль). Студент відповідає на пакет тестів. Кожний пакет містить 50 тестів формату А з тем кожного розділу.</p> <p>II етап – письмова відповідь на 5 ситуаційних задач. Студент отримує 5 ситуаційних задач, на які повинен відповісти письмово.</p> <p>III етап – перевірка практичних навичок (5 рецептів).</p>	<p><i>Критерії оцінювання для кожного конкретного етапу підсумкового контролю</i></p> <p>Правильна відповідь на кожне із 50 тестових завдань формату А оцінюється в 1 бал. Загальна кількість – 50 балів.</p> <p>Оцінювання кожної з 5 ситуаційних задач здійснюється наступним чином:</p> <p>3 бали – правильні повні відповіді на запитання задачі.</p> <p>2 бали - правильні неповні відповіді на запитання.</p> <p>1 бал – відповіді на запитання задачі неповні, з помилками.</p> <p>0- балів – відповідь неправильна або відсутня.</p> <p>Оцінювання кожного із 5 рецептів здійснюється наступним чином:</p> <p>3 бали – рецепт виписаний правильно, із вказанням фармакологічної групи, механізму дії, фармакологічних ефектів, показів до застосування.</p> <p>2 бали - рецепт виписаний з 2-3 незначними помилками;</p> <p>1 бал – рецепт виписаний з 1 значною, грубою помилкою або більше, ніж 3-ма незначними помилками.</p> <p>0- балів – рецепт виписаний зовсім неправильно або з 2 і більше грубими помилками.</p>
<p>Максимальна кількість балів підсумкового контролю (екзамену) дорівнює 80.</p> <p>Екзамен складено – студент набрав 50 і більше балів.</p> <p>Екзамен не складено – студент набрав менше 50 балів.</p> <p>Кількість балів, що присвоюються студентам при завершенні дисципліни, вираховується як сума балів за поточну навчальну діяльність і балів за підсумковий контроль (екзамен)</p>		
<p>9. Політика курсу</p>		
<p>Організація навчального процесу здійснюється на основі кредитно-трансферної системи відповідно до вимог Болонського процесу із застосуванням рейтингової системи оцінювання успішності студентів.</p> <p>В навчальному процесі активно використовується система <i>mis</i>a.</p> <p>Неприпустимим є: списування та плагіат; пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача);</p>		

несвоєчасне виконання поставлених викладачем завдань під час поточного, підсумкового контролю знань, а також самостійної роботи студентів.

Своєчасне виконання поставлених викладачем завдань у системі є обов'язковим.

Неприпустимо: нехтування правилами техніки безпеки під час лекційних, практичних занять, відробок, консультацій та екзаменів.

10. Література

Обов'язкова

1. Фармакологія. Підручник для студентів медичних факультетів / Чекман І.С., Горчакова Н.О., Казак Л.І. та ін. / Видання 3-є. – Вінниця: Нова книга, 2011. – 784 с.
2. Chekman I.S., Gorchakova N.O. Panchenko N.I., Bekh P.O. Pharmacology. – Vinnytsa: Nova Knuga Publishers, 2006. – 384 p.
3. Бертрам Г., Катцунг. Базисная и клиническая фармакология: в 2 томах – Москва.- Санкт-Петербург, Бипом – Невський діалект, 2003- 612с; 670 с
4. Дроговоз С.М. Фармакологія на допомогу лікарю, провізору, студенту. – Х.: ВЦ ХАІ, 2006. – 480 с.
5. Люльман Х. Наглядная фармакология. – М.: Мир, 2008. – 383 с.
6. Посібник для самостійної роботи студентів заочного відділення фармацевтичного факультету (дистанційна форма навчання) / Чекман І.С., Беленічев І.Ф., Горчаова Н.О. та ін. – Запоріжжя: Запорізький державний медичний університет, 2009. – 154 с.
7. Скакун М.П., Посохова К.А. – Фармакологія – Тернополь:Укрмедкнига, 2003 -740 с
8. Фармакологія – Сіто! (Фармакологія. Логика.): учебник для вузов / Под ред. С.М. Дроговоз. – Харьков: СИМ, 2007. – 236 с.
9. Фармакологія спорта / Горчакова Н.А., Гудивок Я.С., Гунина Л.М. и др. – К.: Олимп лра, 2010. – 640 с.
10. Чекман І.С., Бобирьов В.М., Горчакова Н.О. Фармакологія. Підручник для студентів стоматологічного факультету. – Вінниця: Нова книга, 2009. – 480 с.
11. Чекман І.С., Горчакова Н.О., Галенко-Ярошевський П.А. и др. Фармакологія. Рецептатура. Практические занятия: Учеб. для иностранных студентов / Под ред. И.С. Чекман. – К: ООО «Рада», 2009. – 832 с.

Додаткова

1. Компендиум 2013 – лекарственные препараты / Под ред. В.Н. Коваленко, А.П. Викторов. – К.: МОРИОН, 2013. – 2240 с.
2. Чекман І.С. Нанофармакологія. – Київ: ПВП Задруга, 2011. – 424 с.
3. Чекман І.С., Вікторов О.П., Горчакова Н.О. та ін. Нестероїдні протизапальні препарати: ефективність, доступність, прийнятність для пацієнта. Фармаконагляд за безпекою застосування. – Київ: Поліграф плюс, 2011. – 118 с.
4. Побічні реакції серцево-судинних засобів: навч. посіб. / Чекман І.С., Вікторов О.П., Горчакова Н.О. та ін. – Київ-Запоріжжя-Харків: Вид-во ЗДМУ, 2010. – 88 с.
5. Фармакологія та клінічна фармакологія. Ч. 1. Побічна дія лікарських засобів та фармакологічний нагляд за безпекою застосування ліків в Україні / Чекман І.С., Вікторов О.П., Мазур І.А., Беленічев І.Ф., Горчакова Н.О. та ін. – Запоріжжя-Київ: Вид-во ЗДМУ, 2007. – 77 с.
6. Фармакологія / Под ред. Р.Н. Аляутдинова. – 4-е изд. испр. – М.: ГЭОТАР, 2010. – 692 с.
7. Харкевич Д.А. Фармакологія. Учебник для вузов. – М.: ГЭОТАР, 2010. – 836 с.
8. Основи фармакології з рецептурою: підручник / М.П. Скакун, К.А. Посохова. – Тернопіль: Укр. мед. книга, 2004. – 604 с.
9. Клінічна фармакологія: підручник / За ред. О.Я. Бабака, О.М. Біловола, І.С. Чекмана. – К.: Медицина, 2008. – 768 с.
10. Катцунг Б.Г. Базисная и клиническая фармакология в 2-х томах. – М., Спб.: Бином,

Диалект. Т. 1., 2006. – 611 с., Т. 2, 2007. – 648 с.

11. Клінічна фармакологія: підручник у 2-х томах / Під ред. І.А. Зупанця. – Харків: НФАУ. Золоті сторінки, 2007. – Т. 1. – 312 с., Т. 2. – 348 с.

Методична література

1. Гаврилюк І.М., Чикайло І.П., Піняжко О.Р. Практикум з фармакології: Навчальний посібник - Львів: «Кварт». – 2011. – 134 с.

2. Гаврилюк І.М., Чикайло І.П., Іванків О.Л. Робочий зошит з фармакології для студентів стоматологічного факультету (загальна фармакологія, лікарська рецептура, засоби, що діють на нервову систему). – Львів, 2015. - 110 с

3. Гаврилюк І.М., Чикайло І.П., Іванків О.Л. Робочий зошит з фармакології для студентів стоматологічного факультету (засоби, що впливають на обмін речовин, засоби, що впливають на функції виконавчих органів; протимікробні і протипаразитарні засоби). – Львів, 2015. - 122 с

4. Робоча програма з дисципліни;

5. Робочі тематичні плани лекцій, практичних занять та СРС;

6. Тези (конспекти, презентації) лекцій;

7. Методичні розробки для викладачів;

8. Методичні вказівки для виконання індивідуальних завдань;

9. Інструктивно-методичні матеріали для проміжного і підсумкового контролю знань (бази тестових завдань, перелік завдань для проведення контролю практичних навичок та теоретичних знань на практичних заняттях та ПМК);

10. Навчальна література, яка використовується при вивченні дисципліни;

11. Таблиці;

12. Колекції препаратів;

.....

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни/ курсу
Навчальні посібники, колекція препаратів, комп'ютери

12. Додаткова інформація

Лекції та практичні заняття відбуваються за адресою: м.Львів, вул.Пекарська, 52

Відповідальна за освітній процес на кафедрі – доц.Іванків О.Л., Oksanalvivna@gmail.com

Відповідальна за наукову роботу кафедри - доц. Пошивак О.Б., olesya.poshyvak@gmail.com

Відповідальна за науковий гурток кафедри – доц. Пошивак О.Б., olesya.poshyvak@gmail.com

Укладач силабуса

(Іванків О.Л., к.м.н., доц.)

(Підпис)

Завідувач кафедри

(Піняжко О.Р., д.м.н.,проф.)

(Підпис)